

Zona de nidificació de l'oreneta cuablanca

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Matadepera
Emplaçament
Alçada: Varis sectors del municipi
420

Coordenades:

Latitud: 41.5998
Longitud: 2.02803
UTM Est (X): 419001
UTM Nord (Y): 4605800

Classificació

Número de fitxa 08120 - 87
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Decret 2/2008 de 15 d'abril; Llei 42/2007. Annex IV. Espècie protegida, categoria D.
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Matadepera (Plaça de l'Ajuntament, 1 – 08230 – Matadepera)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 11/12/2020 - 09:24

Descripció

En els diferents ràfecs d'edificis de Matadepera, es localitzen zones de nidificació i estada de l'oreneta de l'espècie *Delichon urbica* coneguda popularment amb el nom d'oreneta cuablanca. La majoria de nius estan en bon estat de conservació. Destaquen els situats a les antigues escoles, o la colònia establerta en una casa situada entre el carrer de Pere Aldavert i el carrer d'Àngel Guimerà o al carrer Balmes.

Es diferencia de les altres orenetes europees pel seu carpó blanc. Les parts inferiors són blanques i el cap, l'esquena, les ales i la cua són d'un color negre blavós. Les potes i els peus són curts i emplomats de color blanc. Les orenetes més joves, poden tenir un color grisós pels costats del pit que es va tornant blanc a mida que esdevenen adultes. El niu que construeix, té una forma hemisfèrica, amb una obertura circular normalment situada a la part superior. Aquesta obertura tan petita permet defensar el niu d'intrusos i evitar que l'ocupin altres ocells com els pardals. Tan el mascle com la femella s'esmercen en la seva construcció amb continus viatges a les rieres i camps on troben el fang necessari per bastir el niu. Quan plou es pot observar a altres orenetes ajudant a la construcció de nius. De fet aprofiten el fang que els proporciona la pluja i al mateix temps eviten a altres parelles d'orenetes una pèrdua de temps i esforços inútils. Les boletes de fang es barregen amb la saliva que ho transforma en una mena de ciment. Mentre que d'altres transporten els materials, la futura mare va donant forma al niu i el poleix fregant les seves plomes per eliminar qualsevol rugositat que pogués ferir els petits un cop sortits del niu. La terra barrejada amb palla, pels i altres elements cohesionants enforteix les parets del niu; a l'interior s'hi col·loquen plomes.

Observacions:

És una espècie que no té cap problema per establir-se a proximitat de l'home, i si no se li fan caure els nius, tant les primeres com la seva descendència tornen cada any al mateix lloc construint els seus nius un al costat de l'altre.

La seva presència és un bioindicador del bon estat ambiental del municipi.

Història

Durant l'època de cria les podem trobar repartides per tot Europa, el nord-oest d'Àfrica, l'Àsia Central, la meitat nord d'Àsia amb l'excepció del nord siberià. A la tardor emprenen el viatge cap a l'Àfrica subsahariana i la Península de Malàisia, les dues grans regions d'hivernada.

A Catalunya nidifica al 95% del territori, i comença a arribar a la segona quinzena de març iniciant el seu retorn a finals d'agost, tot i que amb el canvi climàtic, n'hi ha que en zones més temperades, degut a que són massa joves per emprendre el vol, es queden. L'oreneta cuablanca s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que a diferència de l'oreneta vulgar són caçats durant el vol a molt més alçada. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten a l'home han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional.

Bibliografia

ANDINO, Héctor et alii (2005). Atlas dels ocells nidificants del Maresme. Andino, H; Badosa, E; Clarabuch, O i Llebaria, C. editors. Barcelona.

ARDLEY, Neil (1979). Las aves. Editorial Fontalba. Barcelona.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Web de l'Institut Català d'Ornitologia](#)

[Servidor d'informació ornitològica de Catalunya. Generalitat de Catalunya](#)

